

In Montferland
laten we
iedereen vrij,
maar niemand
vallen.

Dit doen we in 2022 –
2026 voor Montferland

D66
montferland

Overzicht

Woord vooraf	3
Aan de slag met een duurzame leefomgeving	6
Hoe we het beste met onze energie kunnen omgaan	6
Investeren in landschap en biodiversiteit	7
Meer goede huizen bouwen	8
Betrouwbare en toegankelijke gemeente als basis	11
Kiezen voor regionale samenwerking	12
Financiën op orde	12
Investeren in mensen	14
Goede zorg, die iedereen kan blijven betalen	15
Bevorderen van een gezonde leefstijl	16
Gezondheid, sport, cultuur en toerisme gaan hand in hand	16
Opgroeien met kansen	18
Wij bekommeren ons om onze jeugd	19
Zorg voor een rijkere schooldag	20
Dit is ons team	21
Dit is D66 Montferland	22

Foto voorkant: De korenbloem is het symbool van Montferland. Het betekent onafhankelijkheid, nieuwe oogst en vruchtbaarheid. Het begin van goede tijden. Bron: www.montferland.nl

Woord vooraf

“D66 krijgt het voor elkaar”, zo luidde de titel van ons verkiezingsprogramma in 2018. En dit hebben we de waargemaakt. D66 Montferland heeft de afgelopen vier jaar deelgenomen aan het college van burgemeester en wethouders. We hebben laten zien dat de juiste keuzes gemaakt kunnen worden, door samen te werken en vast te houden aan de idealen van D66.

Sport, cultuur en zorg zijn in Montferland nu beter met elkaar verbonden. Doel is een betere gezondheid en welzijn van de inwoners. Het sportaanbod is verruimd met speciale aandacht voor ouderen. De aanpak van de gemeente is veel meer gericht op het voorkomen van gezondheidsproblemen en het bevorderen van een gezonde leefstijl. Er is flink geïnvesteerd in de sportvoorzieningen in de verschillende kernen.

Ook het onderwijs heeft de volle aandacht van D66. Gekozen is voor een Integraal Kind Centrum (IKC) in 's-Heerenberg, een school op een mooie locatie. De samenwerking met de bibliotheek en de kinderopvang biedt meer kinderen de kans om zich te ontwikkelen.

De gemeente heeft geen oneindig budget. Daarom is het niet zo dat alle bestaande voorzieningen blijven bestaan. D66 heeft de verantwoordelijkheid genomen om keuzes te maken de afgelopen jaren. En dat was af en toe pijnlijk, maar wel noodzakelijk. Die keuzes hebben ertoe geleid dat de gemeente Montferland nu financieel gezonder is. Ook de komende vier jaar neemt D66 deze verantwoordelijkheid. Het gaat om het maken van de juiste keuzes voor de hele samenleving, niet om individuele afwegingen.

D66 heeft zich ingezet voor een betere dienstverlening door de gemeente. Het huidige subsidiebeleid gaat op de schop, het wordt transparanter en de resultaten beter meetbaar. Deelname van onze inwoners en hun zeggenschap staat nadrukkelijk op de gemeentegenda. Met de nieuwe afspraken daarover is duidelijk waar inwoners over worden geïnformeerd en waar ze kunnen meedenken of meebeslissen.

Inwoners en bedrijven hebben recht op een betrouwbare en transparante gemeente. D66 heeft daarbij het hoofd de afgelopen jaren boven het maaiveld uitgestoken. Dat was niet altijd even makkelijk, maar de eerste stappen zijn gezet. En D66 Montferland zal hierop doorpakken de komende jaren. Als we regels met elkaar afspreken, dan houden we ons hieraan. Zodat iedereen eerlijk, snel en goed geholpen wordt en iedereen weet waar die aan toe is.

Ook rondom duurzame energieopwekking en natuur is doorpakken nodig. De kaders van de gemeente hiervoor zijn vastgesteld. Maar het moet de komende jaren ook gaan leiden tot concrete uitvoering. Dit kan de gemeente niet alleen. D66 gaat zich daarom meer inzetten voor het activeren van de inwoners en bedrijven. De klimaatverandering stopt niet vanzelf en gaat ons allemaal aan.

Wij zijn nog niet klaar met onze ambities en ons werk. D66 Montferland neemt graag weer de verantwoordelijkheid om de gemeente mee te besturen. Daar hebben we jouw steun bij nodig!

Stem D66!

Freddy van Dijken

Lijsttrekker D66 Montferland

A photograph of a sandy beach. In the foreground, a weathered wooden post stands upright in the sand. The beach is wide and sandy, with some shadows cast across it. In the background, a dense forest of green trees lines the shore under a clear blue sky. The text 'Aan de slag met een duurzame leefomgeving' is overlaid in white on the left side of the image.

Aan de slag
met een
duurzame
leefomgeving

Aan de slag met een duurzame leefomgeving

Verduurzamen moeten we allemaal. D66 Montferland wil hiervan een gezamenlijke missie maken en de ogenschijnlijk grote meningsverschillen zichtbaar en bespreekbaar maken. We willen een zo ambitieus mogelijk klimaatbeleid. De energietransitie, het duurzamer produceren van voedsel en de uitbreiding van natuur en woningbouw zijn grote ruimtevragers. Om alle functies in ons landschap een goede plek te geven en toekomstbestendig te maken is verandering nodig.

Hoe we het beste met onze energie kunnen omgaan

Wij streven ernaar dat de gemeente Montferland in 2030 energieneutraal is. Ons standpunt dat het nu tijd is om te handelen, maakt dat bestaande technieken op een verantwoorde wijze een plek moeten krijgen. D66 loopt er niet voor weg dat de energietransitie leidt tot een ruimtelijke verandering.

We bieden ruimte aan grootschalige energieopwekking in de gemeente, waarvan inwoners en bedrijven zelf ook kunnen profiteren. Daar waar het landschap kwetsbaar is, zijn we voorzichtig. Windmolens en zonneparken ziet D66 als kans voor de aanleg van natuur, lokale voedselproductie, uitbreiden van fiets- en wandelpaden en het versterken van de bodemkwaliteit en biodiversiteit.

D66 wil een versnelling van de warmtetransitie, door bij alle nieuwe initiatieven uit te gaan van een warmte-alternatief.

We versterken de lokale elektriciteitsinfrastructuur, zoals meer laadpalen voor elektrische auto's en oplaadpunten voor elektrische fietsen. We bieden meer mogelijkheden voor huizenbezitters om zelf te verduurzamen.

D66 Montferland biedt ruimte aan grondgebonden zonneparken en windmolens, waarvan inwoners zelf kunnen profiteren.

De gemeente dient zelf het goede voorbeeld te geven door vol in te zetten op het verduurzamen van de eigen panden. D66 wil daarbij duurzamer aanbesteden. Bij het toewijzen van projecten willen we dat er rekening wordt gehouden met het klimaat, de natuur bij de bouw wordt betrokken en zoveel mogelijk met opnieuw te gebruiken materiaal wordt gewerkt.

Investeren in landschap en biodiversiteit

D66 zet in op een 'groenblauwe dooradering' van het agrarisch landschap, herstel van groene landschapselementen en natuurvriendelijk beheer van bermen en oevers. We streven ernaar om minimaal 100 hectare nieuwe robuuste natuur in Montferland te ontwikkelen. Daarbij zetten we in op grensoverschrijdende initiatieven; onze leefomgeving houdt niet op bij de gemeentegrens.

D66 wil dat de gemeente het onnodig uitbreiden van woonwijken en bedrijventerreinen in het landelijk gebied voorkomt. Mocht uitbreiding noodzakelijk blijken omdat er onvoldoende ruimte in de kernen is, dan zien we er op toe dat de ambities rondom duurzaamheid en landschap hoog zijn en worden nagekomen (ook voor DocksNLD2). We laten dan de bouw van woningen/bedrijven en natuurontwikkeling elkaar versterken, ook als dat op korte termijn een lagere financiële opbrengst voor de gemeente betekent.

Zonder verandering zullen de gevolgen van droogte steeds duidelijker worden zoals slechte oogsten, afstervende bomen en planten en schade aan woningen. Zowel de kwaliteit als kwantiteit van water staat onder druk. We willen inzetten op de aanleg van natte natuur om regenwater vast te houden. Grondwaterstanden moeten daar waar het kan omhoog, sproeien is niet langer vanzelfsprekend. D66 wil het afkoppelen van regenwaterafvoer en het lokaal bergen/infiltreren gaan verplichten, hiervoor komen subsidiemogelijkheden.

We planten minimaal 2.000 nieuwe bomen. D66 Montferland streeft naar minimaal 100 hectare nieuwe natuur.

Onze boeren mogen niet de dupe worden van de duurzaamheidsambities. In samenwerking met de agrarische sector kijkt D66 naar de kansen om te verduurzamen. D66 pleit voor de weg van kringlooplandbouw. Hiermee kan worden bijgedragen aan het herstel van bodemkwaliteit, een betere waterhuishouding en inperking van uitstoot van schadelijke stoffen. Daarnaast willen we aansluiten bij Achterhoekse initiatieven om de voedselketen duurzaam te maken.

We moeten boeren perspectief bieden op een toekomst die voor iedereen goed is. We realiseren ons dat heftige stellingname in het klimaatdebat voor polarisatie zorgt en zonder inlevingsvermogen in elkaars standpunten, kan de situatie voor sommige boeren uitzichtloos lijken. De huidige vorm en samenstelling van de agrarische sector hebben we samen de afgelopen decennia gecreëerd en daarom moeten we ook samen naar oplossingen zoeken.

We kunnen niet doen wat we altijd deden, maar hoe de toekomst eruit ziet bepalen we samen. D66 Montferland wil daarom graag in gesprek met de sector, om te onderzoeken waar we aanknopingspunten vinden. Daar hoort ook trots op producten en producenten uit onze eigen gemeente bij.

Meer goede huizen bouwen

Montferland is een aantrekkelijke woongemeente, waar het prettig leven is. De druk op de woningmarkt is echter groot. De komende periode willen we daarom bouwen voor iedereen, met bijzondere aandacht voor jongeren, ouderen, mensen met een zorgvraag, statushouders en arbeidsmigranten.

D66 gaat voor minimaal 1000 nieuwe woningen voor 2030. Er moet ruimte zijn voor vernieuwende woonconcepten, zoals kleinere woningen en gedeelde voorzieningen. Kleinschalige gemeenschappen, waarin jong en oud meer omzien naar elkaar.

Veel werk in de gemeente wordt gedaan door arbeidsmigranten. Zij hebben recht op goede huisvesting. Bij nieuwe locaties of verzoeken van initiatiefnemers stellen we eisen aan de huisvesting van arbeidsmigranten en moeten er afspraken zijn over een goede begeleiding. Samen met ondernemers wil D66 werken aan een plan voor opvang en terugkeer van dakloze arbeidsmigranten.

D66 Montferland
gaat voor
minimaal 1.000
nieuwe, duurzame
woningen voor
2030.

Bij het bouwen van woningen wordt eerst gekeken naar mogelijkheden in de kernen, met behoud van de groene ruimte en aandacht voor hittestress en wateroverlast. Wat D66 betreft mag het bebouwde gebied niet verder verstenen. Bij nieuwe projecten staat groen in de wijk hoog op de agenda. De invulling van de woningbouwopgave gebeurt natuurinclusief.

Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van nest- en vleermuiskasten in de gevel van een gebouw. D66 wil bewoners actief stimuleren om 'versteende' tuinen aan te pakken en meer groen aan te leggen. Als er groen moet verdwijnen, dan geldt hier het compensatie-plus-principe. Dat betekent dat er op een andere plek meer groen aangelegd moet worden, zodat in totaal het groenoppervlak toeneemt.

We gaan spaarzaam om met bouwen in het buitengebied. De zogenaamde Rood voor rood-regeling wil D66 herzien. Nieuwe woningen zouden niet langer op de voormalige agrarische bedrijfslocaties, maar in of aan de randen van kernen moeten komen.

We stimuleren inwoners om hun 'versteende' tuinen aan te pakken en meer groen aan te leggen. Daarvoor zijn subsidies.

Mark Heebing, lijst 6, kandidaat nummer 2

Betrouwbare en
toegankelijke
gemeente
als basis

Betrouwbare en toegankelijke gemeente als basis

Betrouwbare bestuurders en ambtenaren zijn een basisvoorwaarde voor het vertrouwen in het gemeentelijk handelen. Integriteit heeft ook alles te maken met kwaliteit en professionaliteit. D66 wil dit onderwerp nadrukkelijk op de agenda zetten in de komende raadsperiode. Eerste stap is om de integriteitscode direct bij de start van de nieuwe raadsperiode te herzien. Een integriteitscode is een gedragscode waarin normen en regels staan wat medewerkers wel en niet mogen doen. Het biedt houvast en geeft duidelijkheid over hoe er met bepaalde situaties wordt omgegaan.

Het menselijk gezicht van de gemeente moet worden vergroot. D66 wil dat ambtenaren zich meer laten zien op straat en makkelijker benaderbaar zijn. Het denken en doen moet minder vanuit organisatiestructuren en regels en meer vanuit de vragen van Montferlanders. D66 wil dat er de komende periode verdere stappen worden gezet om de communicatie tussen inwoners en de gemeente te verbeteren. We zijn er voor mensen die in de knel komen met de overheid en ondersteunen die inwoners waar nodig. We zetten ons actief in voor het herstel van eventueel ontstane schade.

De gemeente moet volgens D66 meer de samenwerking met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties opzoeken. Het is niet de gemeente die bepaalt, doel is om samen tot mooie initiatieven te komen. Dit vraagt om een versterking van de gemeentelijke organisatie. De rek is eruit. D66 wil daarom snel in kaart brengen wat er nodig is voor een toekomstbestendige, slagvaardige en wendbare gemeente.

De visie van D66 is vooruit durven kijken. D66 kiest niet voor incidentenpolitiek, wel voor structurele oplossingen voor de toekomst. We zetten op hoofdthema's een stip op de horizon en durven op de weg daar naartoe keuzes te maken. De komende raadsperiode wil D66 over belangrijke onderwerpen (zoals de beschikbaarheid en betaalbaarheid van zorg in de toekomst) een langetermijnvisie. Dat doen we op basis van cijfers en onderbouwde argumenten, niet op basis van incidenten.

Kiezen voor regionale samenwerking

Montferland moet snel een keuze maken hoe ze wil samenwerken met de burens in de regio. Kiezen we voor de Achterhoek, de regio Arnhem-Nijmegen of beide regio's? Ook de vraag of de gemeente Montferland voldoende bestaansrecht heeft, vraagt de komende periode om een antwoord. D66 laat alle opties nog open, ook dat de gemeente Montferland in de toekomst geen zelfstandige gemeente blijft. D66 maakt de keuze op grond van op de drie speerpunten die D66 belangrijk vindt voor de gemeente Montferland:

1. vooruitstrevend in klimaat, leefbaarheid en duurzaamheid;
2. versterken van de groene leefomgeving;
3. welke regio kent een vergelijkbare problematiek, cultuur, bevolkingsopbouw en leefpatroon.

Financiën op orde

D66 staat voor een solide financieel beleid. Dat betekent dat we niet meer uitgeven dan er binnenkomt en de risico's beheersbaar zijn. Financiële reserves worden alleen incidenteel ingezet en niet om gaten in de begroting te dichten. Als het gaat om lokale belastingen voert D66 een gematigd beleid. Waar mogelijk wordt het principe 'de vervuiler betaalt' toegepast.

Wij gaan voor een open en betrouwbare gemeente Montferland en we durven keuzes te maken.

Bij het subsidiebeleid willen we sterker sturen op doelen en minder uitgaan van structurele subsidies. Doel is om via subsidies activiteiten te helpen opstarten, waarna het vervolgens zo veel mogelijk zichzelf moet kunnen redden. D66 wil hiervoor een gespecialiseerde subsidie-ambtenaar aanstellen, die actief op zoek gaat naar subsidies bij provincie, rijk en Europa.

Financiële middelen voor kunst en cultuur kunnen deels ook buiten de gemeentelijke begroting worden gevonden. Nederland kent veel fondsen die een financiële bijdrage kunnen leveren aan de culturele ambities van de gemeente Montferland.

Investeren
in mensen

Investeren in mensen

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. D66 wil dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

D66 vertrouwt op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf, de overheid sluit hierop aan. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid in veel gevallen kan doen.

In Montferland laten we iedereen vrij, maar niemand vallen. Iedereen die in Montferland woont of komt wonen, moet zich welkom voelen. We zorgen ervoor dat iedereen die zich inschrijft in Montferland een welkomstpakket krijgt met daarin onder andere informatie over lokale gebruiken. D66 is er niet alleen voor de mondige inwoners.

Vertrouwen is de basis waar vanuit we handelen. We willen er voor zorgen dat ons rijke verenigingsleven en de welzijnsvoorzieningen ook toegankelijk zijn voor nieuwkomers, door de bekendheid ervan te bevorderen. We behouden de Meedoen-regeling in de gemeente Montferland, zodat mensen met weinig eigen geld en inkomen ook kunnen deelnemen of lid kunnen worden van een vereniging.

We tolereren discriminatie en racisme niet. Actief beleid om dit tegen te gaan is nodig, onder andere door programma's aan te bieden aan basisscholen. D66 wil van Montferland een regenbooggemeente maken. Een regenbooggemeente is een gemeente die actief beleid ontwikkelt voor de acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele, transgender, en intersekse personen (LHBTI's).

Eigen kracht van mensen blijven we stimuleren. Zorg moet altijd beschikbaar zijn voor iemand die het echt nodig heeft.

D66 wil effectieve en doelmatige participatie, dat aansluit op de belevingswereld van de Montferlanders. Betrokkenen blijken vaak boordevol goede ideeën te zitten. Deze kennis en ervaring wil D66 meer aanboren en benutten. Participatie moet niet te pas en te onpas worden ingezet. Niet ieder onderwerp leent zich hiervoor, soms kan de gemeente slechts informeren. De mogelijkheden van eigentijdse communicatiemiddelen wil D66 hierbij beter benutten. Inwoners die niet digitaal vaardig zijn, worden extra ondersteund.

We willen inwoners, ondernemers en organisaties uitdagen om zelf initiatieven te ontplooiën, waarbij de gemeente ondersteunt in de uitvoering. We zetten het Burgerpanel "Montferland Spreekt" in om een goed beeld te krijgen van de behoefte van de inwoners van Montferland. De uitkomsten nemen we mee bij de besluiten die de gemeente neemt.

D66 ziet veel kansen in de techniek- en bouwsector. In de technische sectoren is de komende jaren volop werk. In Montferland willen we bedrijven en opleidingsinstellingen helpen door lokale promotiecampagnes of technieklessen op scholen te blijven geven. Hiermee krijgen inwoners goede kansen op de arbeidsmarkt. D66 wil voor mensen die vanuit een uitkering aan de slag willen in de bouw en infra, het mogelijk maken om met behoud van uitkering het voortraject voor een leerwerkopleiding te volgen.

Goede zorg, die iedereen kan blijven betalen

Het betaalbaar houden van zorg en ondersteuning blijft een grote uitdaging in Montferland. Het aantal 75-plussers neemt tot 2040 enorm toe. Verwachting is dat 46% van alle inwoners van Montferland dan 65 jaar of ouder is (dit is nu 34%). Om het leveren van de juiste zorg op lange termijn te kunnen garanderen, moet volgens D66 zorg en ondersteuning betaalbaar blijven. D66 wil daarom dat de inkomsten en uitgaven op elkaar aansluiten en dat er voldoende ruimte is om eventuele tegenvallers op te vangen.

Dit leidt volgens D66 tot financiële ruimte om via maatwerk de zorg en ondersteuning aan inwoners te verbeteren. De komende jaren wil D66 deze lijn verder versterken en invullen. Dit proces willen we zorgvuldig aanpakken en zorgen voor rust.

We zetten daarbij in op passende zorg en het voorkomen van overbehandeling. Voor D66 betekent dit dat gekeken wordt welke hulp het netwerk van de zorgbehoevende zelf kan regelen en waar er nog aanvullend zorg vanuit de gemeente nodig is. Eigen kracht van mensen blijven we stimuleren. Zorg moet altijd beschikbaar zijn voor iemand die het echt nodig heeft.

Bevorderen van een gezonde leefstijl

D66 richt zich daarnaast op preventie door een gezonde leefstijl te stimuleren. We willen de positieve effecten van een gezonde leefstijl beter en breder onder de aandacht brengen. Voorkomen is beter dan genezen. Daarom wil D66 nog meer inzetten op preventief beleid bij zorg, opvoeden, onderwijs en welzijn. Sport en cultuur willen we nog nadrukkelijker als middel inzetten om gezondheid en welzijn te bevorderen. Voorbeelden zijn het doorgaan met beweegmakelaars in Montferland en de ontwikkelingen bij Open Club de Nevelhorst in Didam en het Athletic Skills Model. Dat is een andere manier van denken over sporten, spelen en bewegen voor de topsport, breedtesport, het bewegingsonderwijs, de gezondheidszorg en de sector kunst en cultuur.

D66 richt zich op preventie en een gezonde levensstijl. Voorkomen is beter dan genezen!

We willen werk maken van pré-mantelzorg. Dat betekent dat we op basis van vertrouwen in de inwoner, ruimte willen geven aan initiatieven waarbij wonen en zorg samenkomen. We willen dat mensen die klaar staan om dag en nacht hun naaste te helpen, zich goed op zo'n taak voor kunnen bereiden.

Gezondheid, sport, cultuur en toerisme gaan hand in hand

D66 zet in op een betere samenwerking tussen sport, cultuur en zorg. We willen investeren in initiatieven die cultuur en sport preventief inzetten. Deelname aan cultuur- en sportactiviteiten kan

problemen voorkomen en gaat eenzaamheid tegen. Door gebruik te maken van sport- en cultuurvoorzieningen maken mensen actiever onderdeel uit van de samenleving. D66 wil het sport- en cultuuraanbod voor Max Vitaal verder uitbreiden. We stimuleren ook het multifunctioneel gebruik van culturele gebouwen en sportcomplexen.

Investeren in de breedtesport blijft nodig met als doel een gezonde leefstijl. D66 wil actief blijven binnen de samenwerking Achterhoek in Beweging aan andere sportdoelen zoals talentontwikkeling. We zorgen dat ervoor dat er voldoende toekomstbestendige sport- en welzijnsaccommodaties op bereikbare afstand zijn in de gemeente Montferland. De groene leefomgeving biedt mogelijkheden voor sportevenementen. Bij investeringen in deze incidentele evenementen vanuit de gemeente, moet vooraf duidelijk zijn hoe het wezenlijk bijdraagt aan de gezondheid van de inwoners van Montferland.

Opgroeien
met kansen

Opgroeien met kansen

D66 wil nadrukkelijk blijven investeren in onderwijs. De gemeente kan vanuit de onderwijshuisvesting zorgen voor een inspirerende en gezonde omgeving. Scholen krijgen prioriteit bij verduurzaming. Het nieuwe schoolgebouw (IKC) in 's-Heerenberg moet een voorbeeld worden op gebied van hergebruik en duurzaamheid. Een gezond en veilig binnenklimaat wordt gecombineerd met educatie.

Groene schoolpleinen, waar kinderen actief buiten kunnen spelen en leren zijn voor D66 de norm in Montferland, de gemeente stimuleert en faciliteert een goede inrichting. Wat D66 betreft blijft het niet bij het nieuwe schoolgebouw in 's-Heerenberg, maar wordt dit de norm voor alle onderwijsinstellingen in Montferland.

D66 wil goede voorzieningen voor ieder kind. We hebben de keuze gemaakt voor een nieuwe brede school in 's-Heerenberg op een unieke locatie.

Ruth Mijnen, lijst 6, kandidaat nummer 3

Door COVID-19 weten we nog beter dat veel kinderen van de school en opvang afhankelijk zijn als het gaat om veiligheid, geborgenheid en een gezonde omgeving waarin een kind zich kan ontwikkelen. Het gezin en de buurt waarin het kind zich bevindt kan dat niet altijd bieden. Juist scholen en de kinderopvang zijn laagdrempelig toegankelijk voor ouders. D66 wil daarom de toevoeging van schoolmaatschappelijk werk aan elk schoolteam voortzetten.

Ieder kind moet lekker buiten kunnen spelen in een groene omgeving

#groeneschoolpleinen

#natuureducatie

In onze gemeente zien we dat sommige kinderen al met een bijna onoverbrugbare sociale en taalachterstand aan hun eerste schooljaar beginnen. Daardoor loopt een kind constant achter de feiten aan. D66 wil meer inzet voor deze kinderen en het voorkomen van voortijdig schooluitval.

De gemeente Montferland hoeft daarbij niet alles zelf uit te vinden. Door betere regionale samenwerking kan geleerd worden van de ervaring van andere gemeenten.

Een grote groep mensen heeft moeite met lezen en schrijven en/of rekenen. Laaggeletterdheid heeft effect op gezondheid, geldzaken, gezin en werk. De bibliotheek is laagdrempelig en toegankelijk voor iedereen, ongeacht leeftijd en achtergrond. Dit maakt de

bibliotheek tot een belangrijke ontmoetingsplaats voor het bevorderen van lezen, leesplezier en taalontwikkeling. D66 wil daarom dat deze voorzieningen in zowel Didam als 's-Heerenberg behouden blijven.

Wij bekommeren ons om onze jeugd

Jongeren van deze tijd pakken het anders aan. En daarvoor hebben ze ruimte nodig: ruimte om te onderzoeken, te ondernemen en te leren van fouten. Mislukken bestaat niet, soms lukt iets niet en ga je verder. Dat vraagt volgens D66 een andere zienswijze van de gemeente.

D66 juicht van harte toe dat jongeren zelf activiteiten organiseren. De gemeente moet wat ons betreft een zeer laagdrempelige mogelijkheid aanbieden om hiervoor subsidie aan te vragen. We kiezen ervoor om niet alles te willen voorprogrammeren, maar geven vertrouwen en geld (experimenteergeld) aan jongereninitiatieven. Hiervoor is een vast aanspreekpunt. Jongerenwerk heeft goede contacten met de jongeren en kan daarvoor ingezet worden, net als voor de uitvoering en begeleiding van de activiteit.

Jongeren een perspectief of hulp bieden die past bij hun eigen leefwereld, wordt steeds moeilijker. D66 zet in op jongerenwerk en een straathoekwerker, waarbij een directe link wordt gelegd met jeugdhulp en er echt verbinding wordt gemaakt met de doelgroep.

Zorg voor een rijkere schooldag

D66 wil extra investeren in cultuuropleiding voor kinderen door deel te nemen aan programma's als Cultuureducatie met Kwaliteit en het voortzetten van Meer muziek in de Klas. Cultuureducatie betekent zelf muziek maken, toneelspelen, tekenen, fotograferen en dansen. Maar cultuureducatie betekent ook bezoek aan voorstellingen, musea en cultureel erfgoed. Kinderen en jongeren leren tijdens deze activiteiten kijken, samenwerken, luisteren, invoelen, ontdekken. Deze vaardigheden dragen bij aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren richting volwassenheid.

D66 stimuleert daarom dat een substantieel deel van de gemeentelijke cultuurbegroting geïnvesteerd wordt in cultuureducatie en in innovatieve en creatieve vormen van onderwijshuisvesting. Gemeentelijk arrangementen met de Cultuurkaart en MBO Card moeten breed ingezet worden, zodat iedere jongere in aanraking komt met kunst en cultuur in de gemeente Montferland. D66 stimuleert een rijke en gezonde schooldag door het aanbieden van bijvoorbeeld een gezond ontbijt of gezonde lunch. Naast cultuur moet volgens D66 ook natuureducatie gestimuleerd worden.

Dit is ons team

Ons team van kandidaten is er klaar voor. Zij willen werken aan een gemeente waar we iedereen vrij laten, maar niemand laten vallen. Hieronder maak je kennis met onze kandidaat-raadsleden en onze fractievolgers.

Het team van D66 Montferland. Van links naar rechts: Mark Heebing (2), Guido Seegers (5), Julia de Bruijn-Politiek (8), Freddy van Dijken (1), Freek van der Duin (12), Stan Hellegers (10), Rob Harmsen (7), Sofie Oudmaijer-Carbajo (6), Timo Otten (4), Jan Fokkinga (11), Ruth Mijnen (3). Niels Wiendels (9) ontbreekt.

Dit is D66 Montferland

We pakken de klimaatcrisis stevig aan om Montferland leefbaar te houden.

D66 Montferland wil een zo ambitieus mogelijk klimaatbeleid uitvoeren. Daarvoor gaan we flink veel geld investeren.

Wij bieden ruimte aan zonneparken en windmolens

D66 zet vol in op het verduurzamen van je huis, zoals het aanleggen van zonnepanelen op het dak of isolatie. Hiervoor stellen we subsidies beschikbaar.

Onze keuzes nu, moeten zorgen voor een beter klimaat voor onze kinderen en kleinkinderen

Timo Otten

D66 pakt het woningtekort aan. Daarom zorgen we voor voldoende bouwlocaties binnen de kernen

We bieden ruimte voor specifieke woonvormen, zoals Tiny Houses en mantelzorgwoningen

Freddy van Dijken

Iedereen verdient een betaalbare woning, daarom pakt D66 het woningbouwtekort aan

D66 wil meer ruimte voor nieuwe woonvormen, bijvoorbeeld voor jongeren en ouderen

Wij gaan minimaal 1000 nieuwe woningen bouwen voor 2030

We gaan de bermen ecologisch onderhouden.

We laten het regenwater niet zomaar weglopen in het riool, we gaan het afkoppelen. Er zijn subsidies

D66 stimuleert inwoners om hun 'versteende' tuinen aan te pakken en meer groen aan te leggen. Daarvoor zijn subsidies.

Mark Heebing

D66 gaat Montferland verder vergroenen en de biodiversiteit vergroten.

We planten minimaal 2000 nieuwe bomen. D66 streeft naar minimaal 100 hectare nieuwe natuur.

We hebben de keuze gemaakt voor een nieuwe brede school in 's-Heerenberg op een unieke locatie

Ruth Mijnen

Wij bieden ieder kind een rijke en gezonde schooldag

Ieder kind moet lekker buiten kunnen spelen in een groene omgeving.

#groeneschoolpleinen #natuureducatie

We zorgen voor voldoende toekomstbestendige sport- en welzijnsaccommodaties op bereikbare afstand

Ieder kind verdient een gelijke kans. Daarom wil D66 goede voorzieningen voor ieder kind

Colofon

Ideeën, tekst en redactie

Freddy van Dijken

Mark Heebing

Ruth Mijnen

Timo Otten

Rob Harmsen

Beeldmateriaal

Robin Sommers (robinsommers.nl)

Montferland.nl

Pixabay

Opmaak

Rob Harmsen

Copyright

© 2022 D66 Montferland

d66.nl/montferland

